

PINTÉR LAJOS

Chéringes Folyón

kozmosz

Önéletrajz Don Quijoténak

Próbáltam a világ cifra maszkjait is. Nem azt kerestem, amelyik megvéd századokon átkúszó nyirokban, tüdő erdejéből kavargó piros hóesésben. Hanem azt kerestem, amelyik közetek érkezni enged majd, mai-holnapi emberek. Van nekem népem, seregem: mindenkori visszavonulásom. Hiszem, hogy érdemes szavak széteső csontvázából valami nyakba illő barbár ékszert faragni lányoknak: őket e motyogás elcsúfítja százszor-szépen! Ha szakállam volna, ha szőrök csipkézete az orr alatt, ha a formáért megfeszülő nadrág ponyvából – viselném, föl vállalnám. Mint örökölt, közös nyelvét ősöknek. Idegen országok kapujában, országom idegenségeinek kapujában mutatnám: nézd, hasonlítunk már egymásra – gazdái cifra maszkoknak. Szegeden születtem, 1953-ban. Hajlok négy égtáj felé. De vonuljunk el Délnek, Sancho, szikes-aszályos utak ezek, Sancho. Kuporognak kicsi tanyák. Remeg a gebéd lába: jászolhoz kösd; felhők mögötti, égi lakásból szénát villámoltat elé majd apám. Nézek tükörbe én.

Pintér Lajos

PINTÉR LAJOS

Fehéringes

folyók

PINTÉR LAJOS

Fehéringes
folyók

PINTÉR LAJOS

Fehéringes folyók

KOZMOSZ KÖNYVEK
BUDAPEST, 1975

A BORÍTÓ ÁRVA ILONA MUNKÁJA

© PINTÉR LAJOS, 1975

ISBN 963 211 074 9

APÁM ELLEN MALOM ÉPÜL

Adj király katonát,
nem adok;
ha nem adsz,
ellenedre hús-zabáló, csonttörő
malmot ácsolok.

Építhetsz malmot átokból, vasvillából,
fején tobzódó fakanál-táncból,
építhetsz guzsalyt akár aranyból,
fonhatsz ostort ajtócsapkodásokból;
ennek a forgásnak nem leszel gazdája,
aranyaidat széjjelhajigálja,
aki erős, kakasokkal cimborázik,
gonoszokkal jól elbánik.

Építhetsz malmot átokból, vasvillából,
fején tobzódó fakanál-táncból;
segítség-hullócsillagok, Napok: feldobott-kövek,
holdezüst-bumerángok hívószavára csak érkeznek,
őt bántó seregekkel
bátran vitézkednek.

Malom, malom, lakodalom,
minden ellen táncos hatalom,
ebben a táncban kötélle válok,
apámat kenderkóccal csupálom,
malomkövekkel csontját megőrlöm,
pedig én őrzöm, pedig én őrzöm.

A fájdalom patkós csikói szívét ne rugdossák,
torkát vasmarkok össze ne szorítsák,
arcát könnycseppek sose szántogassák,
határtalan gyötrelmeit képkeretek határolják.

Hívtam a fényképészt, itt van
megörökíteni álmainkat:
tessék kérem, ócska táska, hej nincs benne egy pogácsa,
szerencse, hogy albumában ürességét Ön sem látja,
uram,
a menyasszony gyöngyök gyöngye, keze a munkára gyöngye,
ilyen-olyan, szánom-bánom, de fényképen szépnek látom
csakugyan.

Ez itt az új autónk, ellenünk tutul,
ha fénykép is, felettünk vígan átgurul.

Adj király katonát,
nem adok;
ha nem adsz,
mindörökre hús-zabáló, csonttörő
malmot ácsolok.

Aki ezt az éneket fájdalommal mondogatja,
bánatokkal annak nem lesz gondja,
aki ezt az éneket vidám kedvvel mondogatja,
vigalommal annak nem lesz gondja.

Fészkükből
billentett
kisfecskék

ÉNEK

A magamnak maradástól ments meg.
Üdvözlőlapok sortüzétől ments meg.
„Csókolunk a messzi távolból”
ettől ments meg –
„Csikorgó hidegben
tavasz a szivekben”
A vigasz ötfilléreseitől ments meg –
„Ez itt az új autónk”
A fényképek dobpergésétől ments meg –

Fehér ruhával öltöztetem a falakat,
arcod pírjáért almát hozok.
Hogy hazaérkezz,
utakkal álmodom.

HARC

cincogó zenéjű lakodalomban
zálog-vőlegény járja
a táncot egy másik
kőműves kelemen
egy másik szobában
másfajta önfeláldozásban

KÉRDŐJEL-GERINCOSZLOPÚ FÉRFI

Öléig érő földből oldozd fel őt.
Piros kukoricacső-füzérek,
remény-olvasók, kezeket görcsbe
kulcsolók, mondassatok imát is végre,
mert szemmel vert az érkezése:
kősziklából hangot pattintó átkok
segítik, dereshátú hajnalokon lovagol
a halkszavú, a kérdőjel-gerincoszlopú.
Nyergéből billen, jövőnkre kérdez;
földön ha lépked, bilincsbe lép be:
őrzik már arcát csíráat-szakító,
rögökkel csatázó virágzás-vitézek.
Emlékét csak a derekat-tépő, meggörbítő
fájdalom-öklelések. Jajára
nyugalmat varázsolnak a vének:
az egyszer-volt-mámor-szívűek,
a fiamnak-akkor-is-jobb-lesz-majd-hétszentségűek,
a mégis-érdemes-volt-hitűek.
Mert szemmel vert az érkezése,
a halkszavú, a lovakkal-tipratott
homlokú, a kérdőjel-gerincoszlopú
megérkezése:
köszönne dalra, de jöttét titkolják
szőlő-testecskét
törő fejsze-mesék;
dallal köszönne, de Kelemenné, a kőműves
felesége már féli a halált,
bujdokol mész mögé, vakolat alá;

kitakarja és vetkőzteti
a falruha-omlás, vályog-zuhanás.
Világa: érvénytelen, álma: érvénytelen,
élete: érvénytelen.
Pohárból tajtékzó mámor-paripák
feledést rá mégse tiporjatok,
pálinkagőzők: érte
gyertyát gyújtsatok.

A MESÉK TEMETÉSE

meggyalázták hófehérkét
megfogták a tökös törpét
beletették egy bográcsba
és megfőzték vacsorára

ALATT

Szavad mégsem kereskedik
piacon a kofákkal,
hanem földekkal beszélget,
csillogásnak is fordulva háttal.

Ha a göröngyök barna sátránál kopogtatsz,
az igazi lakodalmak éjszakájába betoppansz,
messziről érkezettet, hívnak magukhoz,
ölelni gyöngyöt megkörnyékeznak.

Kenyérré-öklösödő
búzaszál-ujjacskák fordulnak, integetnek,
tündérkedsz viselős tündérlánnyal:
kontyos rögökkel, sár-bakákkal.

Világosság elmúlásáig, várj élő fáknak dőléséig,
földünkről vallani akkor jöjj csak,
kopogtass a göröngyök barna sátránál,
igazi lakodalmak éjszakájába betoppanj.

A sár-bakák már érted
harcoltak morzsolódva halottá;
de cövekelve akár aszályba, kéred, hogy éljen:
tündérkedsz búzaszál-tündérlánnyal.

NAGYMAMA-ARCÚ TANYÁK

Tanyák, vér-vályog csodák,
izomtól izomig hidaló hiteket
takargató, kemence-ölű tanyák;

leomló, rögökkel dobált
nagymama-arcú tanyák,
embertestű falak:

füvek fölött, nyelvem alatt.

A CIKIZMUS BALLADÁJA

Pecsétet, a szabálytalan szabályosságra
pecsétet, engedélyt az engedetlenségre
adunk egymásnak, s leszünk az igazi farsang;
aki él, ünneppel felkeressük, keresztre
egymást mégse feszítjük, elég ha feszül
rajtunk a nadrág, áldozatnak elég lesz nagyon;
hazának hazája: ne csavarj minket vizes ponyvába,
hanem inkább takarj kincses nyoszolyába,
győztes a vasvillák mauzóleuma rögtön,
bordát ma nem forgathat a penge, eljött a
dalnak maximuma, csukott ablakomat
ricsajjal megtöreti, szoktatja a csípőket táncra,
ha torka volt a géppuskának, letorkolása
ezennel megessék, recsegjen torkunk géppuskája helyette;
látja apókám: jeleink tótágast állnak
miértünk; a tiki-taki csak taktika
az eszményi szövetséghez, ajánlólevél a rózsaszín
hűséghez; merengés helyett kéretik merevedni itt,
ünnep van, ünnep: galambok
zsírban megsütve szájunkhoz menekülnek;

de értelmet az érthetetlennek nem hímezhetsz
sehogy sem, Gyöngyvári Katica fekszik hét sebben,
fekszik hét sebben, hangunkat lerontó csendben.

ANGYAL ALÓL KIGANÉZNI

angyal alól kiganézni
seregammal napba nézni
konkoly köré lecsücsülni
lebecsültet megbecsülni

ANTI-DÓZSA

Kapaszkodj a szoknyámba.
Nem. Megszöktem
szorításából a vaspántnak,
tárgyak markáról, tűzszoknyádról
lehamvadtam.
Hangnyitódástól hangáldozatig
léptem.
Ajtótól ajtóig lépek újabban.

Uraim, belátom, hogy hibáztam –
üzletembere a lázadásnak,
anti-Dózsa:
alkudhatunk.
Ne félj,
se trón, se láng.
Visszakapod az életed.
Vagy az életed átiratát.

IDŐVARÁZS

Egy ösvény a mennyből alászáll,
rajta menyasszony mendegél,
fehér ruhában, hópehely-ingben;
mellette én: a vőlegény.
De falon már – képkeretben.

FÉSZKÜKBŐL BILLENTETT KISFECSKÉK

Fészkükből billentett kislecskék,
legördül csontjukról olaj és festék,
fészkükből lökdösött béna szobrok,
nullák, a szélel kibélelt roncsok,
romok, elátkozottjai a létnek,
számlálatlan nyavalyával meglépnek
végleg;
küldi utánuk viharzó fiát az ember,
eljön kislembök, zabálja impregnált
kegyelemmel;
fészkükből billentett kicsi-kis lecskék,
mefeszül értük a nyögés és felejtés,
mert ami hús volt, cseréltük vassal,
örökre őriző vas akarattal,
dermedő tollukat kenőccsel kentük,
hogya repülnek, egyik se nyikorogjon
felettünk;
műhelyében a csodás szerelésnek
minden kezekben kések, vérzések,
íme, a nyavalyák meglépnek végleg,
lesznek átkozottjai a létezésnek,
nullák, tarka kencékkel megkent roncsok,
fészkükből kilökött béna szobrok,
fészkükből billentett kicsi-kis lecskék,
gördülnek csapágyon, a tolluk festék.

ZÁSZLÓ HELYETT

Aki kedvesnek nemcsak
lányt szólít –

de asszonysörényű tájat,
fekete szalaggal átkötött házat,
tanya-hazákat.

Aki azt mondja:
népem, népem – –
de emlékezetében
világgá-szélednek a rétek, kinek
emlékezetében a Gímszarvas is
leégett.

Hogy ne hullna, ne
hitványulna: karolom, pántolom,
minden széleit átfogom – s határán
kifröccsen a vérem.

Véremet szépen
megszokom, megszokom azt, hogy megszökik.
Zászló helyett
kézről kézre adhat akárki,
akárhol.

Hirtelen így beszédesül a mámor és
megindul a dal magától.

Négysarkú
kendő az úton, négysarkú-nagykendő-
földek.

Valaki megőriz mégis: hajnalra
hírt hoz felőlem.

Aki kedvesnek nemcsak
lányt szólít,

de asszonysöreányú tájat,
fekete szalaggal átkötött házat,
megcsonkolt fákat – – –

lehet annak győzelem,
hogyha fölötte fű terem.

APÁRÓL FIÚRA

Bűvész, ki egyensúlyozni úgy tudott,
magára holdat aggatott:
függjön, mint apai érem, nyakban láncon –
s hogyha lánc nincs, arannyá fújjon
valami tavihínárt, sárga rögöt – –

Mi arra rendeltetett még,
hogy békát királlyá koronázzon!

Békakirályom, békakirályom,
hej, egyetlenegy ifjuságom!

Rozsdás rézpengő az emlék.

Rostába tesszük, átalhullik,
szememnek fénye – elhalványul.

S úttalan vándor, cipője nincsen,
mert énekre váltott minden kincset –
hej, békahősöm, békahősöm,
örökösöm, énekes ősom;
rézpengősöm, te rézpengősöm!

Bűvész, ki úgy egyensúlyoz,
ingét gombolja csillaggombra,
s hogy napról napra fényesítse,
arra is van némi gondja.

Hej, csillaggombok, csillaggombok,
van egyetlen halotti ingem –
nem pénzért való, apám életre
rámterítette, rámterítette.

Hej, egyetlenegy életingem,
kigombollak majd a halállal,
hej, ingem, ingem, szakadó ingem –
ha levetem, kire terítsem,
ha levetem, kire terítsem!

Ráruháznám békakirályra,
varangyával újramintázza –
ráteríteném fa ágára,
hogyha szél támad,
meglóbálja.

Hej, árva lengedező ingem,
támadjon jó szél, megsegítsen,
támadjon jó szél, megsegítsen!

Bűvész, ki egyensúlyozni úgy tudott,
két kézről ösvényt futtatott,
de két lába ágbogas árok – –
jaj, békakirály, békakirály,
pörög a föld, gurul koronád,
pörög a föld, gurul koronád.

Hej, egyetlenegy örökös ingem,
rajtad kívül már más kincsem nincsen.

Ha levetem, fiúra szálljon,
rajta lengjen, mintha faágon!
Bűvész, vásári mutatványos:
áll kővé dermedve a város,
magányom, szerelmem, a város.

Mutat nekem legszebb lányarcot,
szívet dobogtat, hogyha látom.
Kővéhez utam honfoglalásos,
kővéhez utam honfoglalásos!

Imátlán

ima

IMÁTLAN IMA

1

Dévavár reánk ne omoljon,
hajunk kötélle ne fonódjon.

2

Játék lovamat harcba küldtem,
te nem szóltál, hogy dögre ültem.

3

Arcom homokját szélre bízzad,
földbe pányvázni úgysem bírtad.

4

Nyelvedről hullhat Átok-Vércsepp,
szét nem szaggathatsz, Átok-Vércse.

5

Lábadra patkót dalolok mégis,
lapuló hiteket lázítson égig.

6

Szívünkben, szemünkben vér lüktet,
itt ring a bölcső a vérünkben.

7

Kagyló-hitükre mérget ne zúdíts,
utunkat sivatagnak ne fordítsd.

ISMERKEDŐ

ez az emberarcú világ
állj lábra
járj

fák katonák fák katonák

a cukros bácsi is mosolyog
a „cukros bácsi” is mosolyog

nézd
kihullnak a mesekönyvből
boszorkányok
indiánok

nézd
a mesekönyvből
a betűk is kihullnak

fehér lapok
beszéd helyett mozdulatok

KŐ-ÜNNEP

Kő-köpenybe, köd-cement-ruhába
öltözködik már a város,
és jön a fény szépszavú futára,
készüljetekek téglalányok.

Jaj, jaj, hosszú hajú téglalányok,
táncos, tűz-markú férfiak
vágja titeket a falba pántoz.
Ha megölted, hej, ne sirasd!

Húzd – dűnnyögő szél, hívatlan zenész,
iszap-hitű, kavics-hitű ne félj,
kemény az öklöd, kőkemény;

csontos válladra házak kövülnek,
fogaidról szárnyas szó röpül fel.
Zengj ünnep, örök kő-ünnep.

COMBCSONTRÓL LEFUTÓ VONAT

Szántogatták arcát, nem szólt – nyelve sem
volt már:
elrabolták szárnyaló szelek,
csönd szájpádlására tapasztották.
Volt halott, magát barázdás, fekete gyásszal
öltöztető,
útmenti gyomokból, gazokból
szakállá nőtt csak.

Jutottunk ide, akik erősek
ragaszkodásban.
Földből, szántásból forgácsolt
szobrok lettünk, megvésett, véres példák.
Arcunknak éle
késélben él már,
vágódik kőbe, akárki
most érkezőbe.

Hol van a volt, hol van,
sehol.
Ahova megyünk,
mások mutatják,
beszédünket eltanulva
magukat jól mulattatják.
Istenem add, hogy ne lennénk
megvésett, védtelen, véres példák.

Menj, mert aki él a Nincsben,
önmaga sincsen. Állj vállamra,
arcomra épül az emberi állvány –
téged emel meg.
Állj vállamra, arcomra végre.
Talpad szemfedél a szemem; sarkad
szögletei koporsómnak szögei akkor,
nyugalomnak szögei mégse.

Fejjel zuhanva vissza, magammal
nem vonszollak,
minden erővel lerúglak, előre tollak.
Lábszárcsontom sín lesz,
vonatként roboghatsz róla,
küldelek:
vigyázz magadra majd,
gyerek.

EZ A FEKETE ESŐ ÉJSZAKÁJA

Az együgyű dalocskák utáni
reggelen, amit nevezhetsz így:
hajnal –
te, kinek száját
nem koronázza még a mocsok,
akinek tenger a tenger:
álmokat mintázó csoda,
hited hullámozó ostora –
rajtam végigver:
hideg veríték.

Az első
reggelen azt mondod:
valami volt;
filléres kofa, múltad
dekázgatója.
Azt mondom: valami
eljöhet holnap; készülj
öröldre, tragédiára.
Mert ami lesz, megmérhetetlen.
Fekete és fehér, fekete és
fehér.

Kormot köpsz, csontok
viharfelhőiből hulló esőt, ez a
fekete eső éjszakája, ez.
Most ne védekezz.
Ez a fekete eső éjszakája.

Lányokat
mégse zabolázhat.
Szenderít valahol retteget,
ébreszthet valahol lázat.
Megjósol egyszer –
egyszer megőriz.

ZUHANÁSUNK SZÉP ÍVÉRE

Uram. A mai napra megadassék –
zuhanni sirályvonalban is lehetne.
Nagy emelkedések vigyori istenére,
lehetne!

Hisz ama levelek már
közöttünk járnak,
kerülnek kézről kézre.

Nézd, milyen szeles beszédek:
csomózzák ágait a fának,
mindenki megtörik, pusztul –
így állít emlékműroncsot a ragyogásnak.
Majd lesz fogadás. Tortával cicomázott
tányér. Sarokban árnyékolt anyás
asszony, böjti babával megriasztott.

Joga csak neki van,
hogy visszafogadjon.

Lehetnek kacagó lányok is,
hasra-fekvő, szakadék-széle-lányok!

Ez az én országom?

A te országod?

Vagy ez a mélység

minden országgal határos?

Jó lenne visszazuhanni –
sirályvonalban.

Nem mindig.

Néha.

Közénk terül a tenger most.

Eső lesz, trópusi
eső. Indulhatok én ilyen időben, uram?
Biztat, biztatgat, persze.
Bal kezén
fekete fényű penge.
Jobb kezén csillagok csacska tánca,
s ami lehetnénk,
persze, persze.

HOL VAN AZ A LÉPCSŐ, SÁNDOR?

nem akarnánk de haladnánk
indulnának utak úgyis
lábunkhoz elérkeznének
fordulnának talpunk alá

három utak egyezkednek
gyámolítani legelőször
hanem akkor tart valaki
tanácsolja kéretlenül:
„ami fontos nem is fontos
ami fontos talán mégse”

másik utak megmozdulnak
áldozatra hívnak szépen
hanem akkor tart valaki
tanácsolja kéretlenül:
„azért mondom jót akarok
ne maradj ott hol ég a ház”

harmadik csak ösvényféle
mi lesz ha itt eltévedünk
hanem akkor tart valaki:
„számolatlan kaptak kincset
akik tévedtek előttünk
könnyen akik varázsolnak
köpönyeget megforgatnak”

ne is legyen ami nincsen
ne nézz előre se hátra
Petőfi hej te elég már
szólás lett az anyámtyúkjá
hol van az a lépcső Sándor
melyen mennyből a földre jársz

hej hej szivárványhavasán
igazán jelenjél mostan
fekete s piros hit ellen
tolulnak színek szürkében

HÚSVÉTI LELTÁR

Áldozati bárány, hajfürt
s kölniláng a máglyán.
Elmúlik a tűzveszély,
ha tilos a dohányzás.

(mellékjáték:

Kicsi Samu kalapja
ráhullott a havakra –
hozza isten jó napod,
szél pördítse kalapod.)

Áldozati bárány, hajfürt
s kék szeszláng a máglyán.
Elmúlik a tűzveszély,
ha tilos a dohányzás.

(mellékjáték:

A kezedbe sodrófát,
fánkgörgető fegyvert –
Zarándokolj a Holdra,
ha az anyád megvert.)

AZ ROSSZ

Ha anyáink neuraszténiások,
apáink alkoholisták,
az rossz.

Vagy ha túl józanok,
és a Nagy-Közös-Ágyban is
magázzák egymást,
vagy ha megfáradtak,
güri-tündérek:
pihenni vágnak,
elalusznak a tévé előtt,
s nem szólnak hozzánk,
az rossz.

JÁTEKOZLÁSAIM

K. A.-NAK

-talan

-telen

talán

télen

téli lét

téli élet

létitélet

sumák

helyett

ha a mák

(összegyűrt
verseim)

hórukk

helyett

ha a hó

VÉGÜL

Gerinced csontsarló.

Nincs szavam. Fű leszek.

MOST JÖTT LE A FALVÉDŐRŐL

„Magának is jónapot
háztető uram”

(W. S.)

ha

ba

bá

ját

ö

leli

bol

dog

sá

gát

leli

ő

(Omló kő-arcot
karcoltam tűvel –
írtam e képet
játék havában.)

LÁNCDAL

Ott, ott
muzsikálnak a messzeségek,
én váglak pofon, nem a végzet!

Ott, ott
a messzeségek muzsikálnak,
ne akaszd vállfára a vállad!

Lánc helyett tánc.

(ték talán már nem új talál
öröm nélkül dalra talál
szivem ha ha fogva kacagd
pöröl rúttal néma varázs)

MÁRCIUSI RÁOLVASÓ

MÁRCIUS, FAGYOKKAL MEG NE CSALJ,
HÚTLEN ZÁPORRAL MEG NE BÁNTS,
VÉRREL VÉRTEZ FEL A HAJNAL,
LÁNGOT VET ÉRTED A CSALÁN.

Hozzád indultam, eltévedtem.
Léptem sodorja jeges ár.
Az éjszakák bevarrják két szemem,
ahogy a kotlókét bevarrja anyám.

Hozzád indultam, eltévedtem.
Csapdába lökne havazás.
Elrejtőzöm a rügyekben,
holnap tavasz lesz már talán.

MÁRCIUS, FAGYOKKAL MEG NE CSALJ,
HÚTLEN ZÁPORRAL MEG NE BÁNTS,
VÉRREL VÉRTEZ FEL A HAJNAL,
LÁNGOT VET ÉRTED A CSALÁN.

SZÜRKE SZÜRKESÉG

Ebben a szürke,
salétromszagú bérházban
születtem. Hallom hangjait:
durvák. Látom fényeit:
sértik szememet.
Félemeleten lakik a
kovács, éjjel-nappal
patkolja lovait.
Az első emeleten
lovak élnek,
a másodikon
megölik őket.
A harmadik emeleten
lovak élnek,
a negyediken
megölik őket.
Az ötödik emeleten
emberek élnek,
a hatodikon...
Szerencsére ötemeletes
ez a ház;
az ötödiken emberek,
félemeleten a kovács.

AZ IFJÚSÁG, AZ ANGYAL ÉS A NAP

A természet tavaszi
rügyrobbanásait hordozó,
beszélni tanító szeretetet,
életet adó,
fáradtan szép örök anyám:
csók-pofon-glóriás névtelen.
Jössz a tengerektől, elérsz az
éjszakáig: gerinced életszivárvány.
Mondd, gondjaim lettek-e
ráncaid;
és ha lesz holnap is bátorság,
álmaid lesznek-e álmaim?

*

Anyám engem úgy álmodott,
hogy szivéből szakad szivem,
ő szemével lát a szemem,
testem is ruháit hordja...
Testemet el nem takarja,
szemem lát az én szememmel,
szivem fakad én szivemből.
Apámat már hívogatja
engem szóval panaszolva:
asztalunktól elkergessük,
szarvunk hegyére feltűzzük,
dobálgassuk kőről kőre,

egy sziklához hozzávágjuk
piros ingét megtépázzuk,
szakállát a tűzbe vessük,
ifjú haját nyesegecssük,
gyomrát mellét megtapossuk,
fehér pólyába csavarjuk,
langyos tejjel élesztgessük.
Engem szóval panaszolva
mamákám így mondogatja...
Ezt meghallom, már felugrok,
mint a szarvas, futamodok,
zúgó fejjel távolodok.

DIGÓZÓK

Hol vagy most, János, te mesebeli,
mennek utánad a lányok szépen,
vagyok velük nagy részegségben részes;
kócoló vitézek a lányok ilyenkor,
téged utánzó vonulásban
hozzám is járnak, dobznak ágyamra üszköt,
rejtenek nyilvános rejtekezést, lángol
a szalma szobámban, jár valaki,
jár valaki ebben a házban, ébredek
lázban, gyógyítanak kígyózó hideggel,
sziszegő léptekkel takarják el az árnyam;
ha hoztak ágyamról üszköt,
lennének küszködésben is hűek,
de páváskodásban nagyszerűek;
nevezem őket könnyen szarkának, pedig meglopom
nyelvét egy madárnak én is,
kis madárnak,
aki árva, és tud élni, mikor nem tud
semmit beszélni; látod, eleget beszélek,
mégis bánatoknak élek, lányos lángoknak vagyok
földön futó füstje;
vagyok csináltja annak, ki a Piavénél hagyta
vérét, s akit megkeres a részvét,
ha a sárkány-fejű combok arra szállnak, szorítva
szárnyaló szerelmet, hódítva barlangos barangolást;

már az se baj, ha másfajta keresztet állnak
hódolójaként az ácsnak, ki mindörökre dicsértessék,
de a láb egymásba kulcsoltassék, újrendszerű
emlékműben, in memoriam János, te mesebeli,
megőrzött kígyózó hideggel.

FEHÉRINGES FOLYÓK

Most játssz velem,
folyó:
vízcsöppnyi vágyaidat
pataktól tengerig úsztató;
kavicsugrató játszótársam,
parttalan álmodozó.

Luca, Luca, kotty-kotty,
koloncos kutya vagy,
vásári ringlispil szédelgő
fáknak,
virággal öltöző réteket szöktetsz
magad után,
de kötőfékeid
a gátak.
Fényből fonódott kötél
érve-
lésül a húsodba
belevág;
mint egy eldobott tükör,
összetörnek a habok,
az iszapon halak
vére,

Luca napján ér a
látomás!

Vasárnapok öröme vár –
öltöztetlek fehér ingbe,
felvértezlek tisztaságra.
Köt szemeden méreg-cement,
ruhád olaj átaljárja,
medred tűnik koporsónak,
szelek hozzád harangoznak;
s fejfák a fák.

Támasszon fel, őrizzen meg ráolvasás:

több szem megnézte,
pokolszem találta,
akarom, hogy tiszta legyen,
ahogy anyja szülte világra;
fájjon annak a feje
aki megigézte!

Könyörgöm érted,
folyó,
kavicsugrató játszótársam,
parttalan álmodozó,
vízcsöppnyi vágyaidat
pataktól tengerig úsztató,
fehéringes folyó.
Vásári ringlispil szédelgő fáknak,
imádni járnak
a szeretők,
mezőkön lépnek,
a mezők kimosott lepedők.

Radnóti
ólomarca
előtt

SZENTENDREI ÁKOMBÁKOM

Házak mintha játszanának,
nem élnek, de énekelnek;
jön az ember gőzha-
jóval, sörhab
habzik gondja ellen.
Utak szélén alig állok –
a lábamon csizma,
mint egy flegma aláírás,
odakanyarintva.
Integetek autóknak,
nem vesznek fel: mutogatok.
Tisztelettel kérem szépen,
nem mennék csak Aligáig;
jön a válasz nagysokára:
alig hiszem,
hogyan elviszem,
vigye el az anyukája,
vagy vigye el február,
mert az úgyis gyalog jár.

Így folyt le egy igen szép
szentendrei párbeszéd;
de meg lehet szokni,
hogyan mi: olyanok, ők: ilyenek.
Nyakuk körüli halálkatlanban
körülnéznek a legyek,
fehér inghez feketében
éppen illenek.

NEM

Nem készítünk leltárt,
mint szerelmeikről a selyemfiúk,
mint kincseikről a hegyek.

Jógázunk csak, hogy
tanuljuk a derűs nyugalmat.
Beszéd végére tapsot,
hurok helyére csokrot
tanulunk.

ELKÉPZELÉSEINKHEZ SZÍVET, ÖKLÖT

Fiatalok vagyunk,
szavainkhoz formát,
energiánkhoz mozdulatokat,
szerelmünkhöz ellenfelet,
háborúnkhoz barátot,

zenénkhez éneket,
énekünkhöz zenét keresünk,
zenét, harmóniát,
elképzeléseinkhez szívet, öklöt.

(Egy néni:
köve tele tudto kazt
joka ito kat
csaka köte köteles
tele sirogat)

RADNÓTI ÓLOMARCA ELŐTT

Gyöngé vagyok, hullnak könnyeim, pedig ne omoljak földre itt,
ha megbunkóznak az álmok! Hívj csak – én is fölállok,
szólj rám, én is fölkelek; de biztass legalább: minket várnak,
s nem vethet senki gáncsot a szökő tisztaságnak.

Mondd – igaz, hogy kiabálással, bicskát lázító varázssal,
menekítő önkorbácsolással vagy úszva az árral
jutnánk csak valamerre? Igaz, hogy aki másért szólal,
életét szántja föl ekével, önmagát eteti meg sóval?

Ajtót nyit az a rontásoknak, házába kínok tántorognak,
tarkóját festik sárral, vérrel, célozzák semmi-reménnyel?
Jaj, most látom, a te arcod kín nem sebzi:
örökít könnyet, de szívünket ólomcsodákkal megedzi.

NEM ÉS NEM

Öklökből mancsot csináljon,
ha tud,
hitekre mocskot szitáljon,
ha tud,
égre ragtapaszt tapasszon,
nem tud,
hazugságért megszalasszon,
nem tud.

HÍVJ MAGADHOZ

Pókhálók és jókedvek másnapossága,
ez maradt.

Hasfalra kiülő fájdalom;
ölelés koronázatlan királya
hatalom nélkül,
ez maradt.

Sohasem érkező levelek miatt
boszorkány-léptű lett a postás,
csak ő maradt.

Elhoz arcod-nélküli
éjszakát. Börtáskában.

„Mi van?” Mintha köpés,
a kedvessége. Mi van? Semmi –
Hajnal, a hátunk mögött,
hajnalnegatív. Ez maradt.

„Olyan a szerelem, akár a
favágás, pedig lehetne
ünnep. Öröm – nemcsak
a hiány tükre.” Jól van, öreg;
már elhallgass! Csak ennyi.

Ágy, hőshiány, mosolypótlék:
főúr, ez volt ma, fizetek. Mindent.
Pókhálók mögötti ablak; ablakon
üvegen túli reggel – te hívj
magadhoz. Óperenciás pohárból
kínálj. Szöktess héthatáron át,

sárkányőrizte bánatok házába. Ott ül
a Várákózó. Hívd magadhoz
őt is. Eljövünk akkor; ahogy régen-kelt
levél, megérkezünk. Orrunk
mögötti égen, ködös tekintetek helyén
virrad a szem. Ez a helyzet.
Ami lehetünk, ami leszünk még,
ez maradt.

KÉPEK

Rángasd le rólam a nyugalom-vértet,
döngesd remény-nagy rejtekezésem;
majd átkozódom, a kényszerűséget gyalázom,
de a hűtlenséget végre kibugyolálom.

volt két illatos
pirosalmám

két narancsért
elcseréltem

hozzám hasonló kisgyerek
mosolyog

illatozó gyümölcs
leve csorog az arcomon

alma bombáim
felrobbannak

narancslé
arcomon vér csorog

vigasztaljátok meg
a kisleányt sír örökké

Visszafutni már nem tudunk többé,
mögöttünk álltál, tarkón ütöttél;
kicsiny múltunkból kizuhantunk,
sziksó, csalán ébred alattunk.

MINT NAGYTESTŰ LASSÚ
MADARAK

MILOŠ CRNJANSKINAK

Mint nagytestű lassú madarak
fölszállnak titkok és falak.

Utakat lépünk egymás felé,
pereg asztalunkra kés, kenyér.

Ablakok rácsa porba hull,
dohos levegő napba szivárog,

vendég érkezik gyanútlanul,
nem hoz átkot, hanem virágot.

HA

Ha szomorú vagy,

arcod országának királya
kissámlin trónol –
ha elalszik: horkol,
ha felébred:
hálósipkát horgol
drótból.

Ha vidám vagy,

arcod országának zsiványa
csillagot lődöz,
nem jól céloz: dörmög –
de egyszer talál,
s talán
csillagot kötöz
a földhöz.

NÉGY FAL NÉGY ÉGTÁJA

Az álom lokátorain ismét a
tenger
a tánc

nem a sárban
sárban
jární a Mókák Belvárosában

hajnalra kevesebb
a tiltás!

négy fal négy égtája
pörgess
huzatban magadhoz
szöktess
Hazám!

NYÁRESTE — OLDOM, KÖTÖZÖM

Nyáreste, lépek —
reng a föld, lányos
hajam leng, lengez.
Sej, az én lobogómat
remegteti szellő.

Sej, az én göndör hajam
szellő kifésüli, akár
isten-odúból kikotor
csillagot, akár isten-odúból
hullat madártollat.

Nyáreste, lépek —
nagy meleg, támad homlokon
izzás — medvés kabátom
elpereg — nyáreste, fekete
földre terítem ingem.

Névtelen itt a szerelem, itt
a szerelem számol:
ez meglett, ez elveszett, ez meglett,
ez elveszett; oldom, kötözöm —
lengetem, akár ligeti hintát.

Tükörbe nézek, gyerekarca –
nyugtatom magam: jól van,
jól van, visszanéz gyerekarca –
az, aki vagyok, voltam – oldom, kötözöm,
hej tükör, hej tükör: álmodoztass!

Nyáreste, lépek, lépdelek –
anyámerdői fát vágok; indára
szeder települ, kicsordul, csorog
a nyálam. Anyám kökénykék kötényét:
asszonyerdői fát ne csörtesse.

Oldom, kötözöm – jobbfelül
szenesedik az emlék. Szénné válik,
meszesedik – hej, te
tüdőm, el ne veszíts – oldom,
kötözöm: balfelül terül a szemre fátyol.

Szoknyás lány álldos tótágast,
elől kuvasz fut farkával, üldözi hej,
falkával, esernyővel nyúlserreg.
Nyárest, micsoda fenefi –
égre hófelhők szállnak.

Hiába várom, nem esik – csak
felhősödik a jókedv; hiába várom,
nem esik, de hósínre hajam átcsap.
Nyáreste, oldom, kötözöm – állj mellém,
várlak. Vagyunk örököse a ragyogásnak!

RÉSZTVEVŐKHÖZ RENDEZŐKHÖZ

a himnusz nem egy énekszám hanem a himnusz
az ars poetica nem egy vers hanem valaki vére

és a tömeg nem a tömeg hanem emberek
mindez nem önmagáért önmagáért mégse

Kardlapok
füzete

POHÁR ALAKÚ ÉNEK

Óvnánk egymást – egymásra dőlve
éjszakázás két híres kölyke!

Szívem úgy dobban mint földrengés
ritmizálja hogy nincs menekvés
Ünneplő ruhám: izzó bőröm
nekem gúnyám is selymes börtön
Eső csak arcom csontját mossa
fakad a szakáll: fekete rozsdá
Már emberhez jó szavam nincsen
de az sincs aki megsegítsen
Hangnélküli ház csont felel csontnak
jelentése lesz az arcoknak
Dongom donogom „tűnj el fájás”
ne férceld tűvel tarkóm táját

S mielőtt bármit mondasz rólam
mártsd meg a nyelved

v

ö

r

ö

s

b

o

r

b

a

n

!

ZÖLDTÜKRÖS ÉLETFA

Zöldtükrös életfa:
milyen ajándék,
jog szerint enyém és egy
lányé!

Arcunk ágak közötti
útja,
mozdulni egyet a csúcsra,
vagy zuhanni
aranyostorral a kézben,
ha borodból eleget szoptunk
szégyen:
tükrös ítélet.

Csak ne körözz
fordított, furcsa gólya,
hiteknek
abortálója.

Hozsánna, hozsánna;
húszéves,
kinek a szíve itt
látszik:
zöldtükrös életfán
csalinkázik,
gyökértől a koronáig,
gyökértől a koronáig!

KÜLDŐ-MASZKBAN A FALAK

Felső-ég madarai: felhők,
alsó-ég madarai: pockok,
és küldő-maszokban a srácok –
felhőmaskarában, pocokmaskarában.

Járjuk utunkat szájról szájra,
ki van melletted, kérdezem;
melletted-égen: ágyban,
melletted-ágyban: hasadon?

Jaj, nem tudom, én nem tudom.

Küldő-maszokban a falak itt,
mész és salétrom maskarában;
alsó-szín madara, szikes szőnyeg,
felső-szín madara, plafon.

Szép lesz mégis, mondom, szép lesz,
melletted-égen: ágyban,
melletted-ágyban: havason,
hol alatt felett már nincs korlátnak –

s falaknál szebb határ a hátad.

ÓCSKAPIAC

eladó mindenem
mindenem
csak te nem

hát engem ki vesz meg
az isten
hidege

azt mondja ráfázott
jéghintán
hintázott

eladó ingem is
eladó
ingyen is

dió és mogyoró
mindegyik
gyereknek

aki rossz maradhat
faggatni
nem fogom

de jön már az apja
keresi
ostorral

ne bántsa jó ember
ha veri
csak szóval

nem bántsa szóval sem
egyetlen
egyszer sem

fakardom eladó
vegye meg
inkább azt

adja a fiának
örül majd
láthatja

hangtalan köszöni
többet ér
beszédnél

hanem most figyelem
érkeznek
tündérek

kezükben csemege
megsütött
sólyomvér

mit árulsz kérdezik
lóvásár
van-e itt

lovam csak télen van
akkor is
friss hóból

sátorfám szedhetem
ahogy más
nyugtatót

neupon belloid
inkább a
lányoknak

közülük valaki
ott lakik
ahol én

jókedvű este ha
véget ér
a piac

árusok merülnek
égboltra
kerülnek

KELL EGY CIGI, HOGY...

Ülne valaki vászonnak háttal.
Ahogy a moziban
történni nem szokott.
Lovagolna. Lova lábán
visszafelé veretett patkó volna.
Ne nézzétek.
Amit beszél, ne hallgassátok.

Öltöznek a falak, de önmaguktól.
Ülj le, mondja valaki szék képében.

Egy kabát kezét nyújt, elfogadom.
Egy doboz megkínál, elfogadom.
Mondóka megtalál, elmotyogom:

„Kell egy cigi, hogy meg ne zavarodj.”
Ülj le, mondja a szék –

Vegyél, mondja egy doboz;
és elfogadom a cigit,
akár a kihívást.
Kérek még tüzet is, lányívű
láng lobog;
szoknyája szalmából,
most veszem észre csak.

HISZEKEGY
A CSIKÓS MOTÍVUMOK
KÖNYVÉBŐL

mint a gyerek
alukál
nem veti le
ruháját
sem

szíve helyén
vadalma
arcot kedvet
savanyí-
tó

nem kell neki
hintaszék
annak való
aki jól
él

falu-kati
kedvesem
domborodjál
környékez-
zél

ölelhessük
egymásban
ami nincs de
egyszer el-
jön

vérből hóból
kivágtat
zabla mellé
csikót is
ad

NAPONTA MÁS

Rokonainkat előkeressük sorra.

Rokonaink pedig nincsenek, mondom.

Mintha készülnék parancsot kiadni: „Boszorkányok pedig nincsenek.” Nincsenek, de inkább lennének.

Inkább ők, mint a szentlélek!

Mi ez a küzdelem, mi ez? Harkályok:

fákon patkolókovácsok. Kipi-kopi,

tili-toli. Naponta ugyanaz. Naponta

ugyanannak a hiánya. Elindult valaki

ismét, lépni a meséből. Ha kardot

nyitott a rózsza ága. A két fiú meg

elveszett. Úgy hírlik, kinőtt mindkettőnek

a szárnya. Mert reggelre elrepültek a

tárgyak is. Két ágy, ruha, két öltözet.

Valaki elment, ki indul utána?

Naponta más. Rokonaink pedig nincsenek,

mondom; és nem idegen

senki.

Hitetlen – úgy lehet, folytatja.

Hitetlen – lehet, hogy újrakezdi.

AKÁR A TÖK OLYAN EMBER

Akár a tök
olyan ember
fekszik tarlón
veri dérrrel
a november

gondolnád hogy
magnak marad
rosszat ütni
mint egy karó
úgy mered

de legbelül
összes csontja
rontva lehet
olyan ritka
mint a rosta

Letelepít-
ve senkihá-
zára csilla-
gok közül a-
ki silány

fekszik tarlón
úgy marad
gyertyát szállnak
fölig égő
madarak

hitem lángja
az édesem
egyet gondol
meg sem csinál
nem létezem

SIRATÓGALAMB

Galambok készülnek
húslevesbe,
mert vigyázni kell a betegre;
galambok, vigyázzatok
a nagymamára –

de másként, mint mázolt képen.

Hajoltatok már űrbe érte:
postásai galaktikának,
ügyintézői kusza aktának;
vén Európa, vén, vén,
kihez kell írni
legújabb kérvényt?

Iktasson mozgást a kocsiótra,
rövidnadrághoz illőt: gyerekek –
s hitesse, hogy felénk közelednek,
akik szép csöndben mennek,
mennek.

Vagyunk dúcolva ház tetejére,
rétek melletti domb élére,
fújni a füstöt onnan.
Lennénk kötözve kötényére,
lennénk magunkra jobban.

Most járnak a kések szépen, sorban;
készülnek hívők
húsleveshez,
mert vigyázni kell, persze, jól van –
röpülnek galambok a tálba,
eltakart homlok magasába.

ÉLEK SZILÁNKOK KÖZÖTT

Egésznek látszó részletek, szólok hozzátok.
Engem megidéztek,
egésznek látszó részletek:
részlet-szerelmek,
részlet-bánatok; fekete hóval, engem
fekete hóesés kardjaival
kergettetek. Pirosló véremet, születésemtől
piros-ruhás újasszonyomat, hogy elraboljátok. Erek
durva ponyváival takart lakodalmas házamból:
életemből, hogy kergessetek. Eladó a menyasszony.
Vetne gyöngyöt a homlokom gondtól. Ezeken a gyöngyökön
múltamba visszavágtató ménest vennék én. Hozzád
elmennék, emlékek közül hét vágyainkat: hét krajcárainkat
előkeresném. Élek szilánkok között. Aki testedből
kiköltözött, gondol egyedül is bátrát. Hiányod
érzi később, és belesápad.

CÍMESINCS

FARKAS ÁRPÁDNAK

Koronám sapka alakú
utam a fényhez alagút
az ember baglyot alakít
huhogva keres valakit
végül csak talál akárkit

Körülölelik kárpátok
utak mutatnak keresztet
lovas jár köztük kanosszát
azt hiszi hogy ül nyeregben
jól hiszi itt ül szívemben

Jegenye-ing és körgallér
galoppol ezüst gavallér
alatta újra nád és út
fölötte pörkölt korona
mert ami ének tűzből van
és ami süket tűzálló

Körülölelik kárpátok
utak mutatnak keresztet
lovas jár köztük kanosszát
azt hiszi hogy ül nyeregben
jól hiszi itt ül szívemben

KIPATTOGÓ KUKORICA

Kipattogó kukorica –
mint homlokon a veríték,
jár a rosta, időrosta,
általpörgő kukorica;
sárga, sárga, sárga percek
drót keresztjén kapaszkodnak.

Mintha rostálnám magamat,
tűz fölötti táncot ropva,
rúgva a port csillagokig,
körszél se sodorná jobban –
jár a rosta, síma állon
kipattogzik a borosta.

Kukorica, kukorica –
földön élő, gyökér nélkül;
magamat kipattogtatom.
Senki se rengetné jobban:
kukoricasárga arcom
anyás kezéd közé fogva.

Kipattogó kukorica –
cselez semmit csemegének,
újságpapír csomagolja,
mintha öltözne az ének;
udvart alkony körbefogja –
férfi lábnyomába lépek.

Körszél se sodorná jobban,
kukorica, kipattogó –
íze mint a tej ízének.
Tengert eddig egyszer láttam,
láttam akkor tejfehérnek –
könnyű emlék szóta, szóta.

Mintha rostálnám magamat,
utcasarkon mikor méri,
mérickséli, forintozza
ifjúságomat egy néni.
Sej haj lányok, boltja fölött
kipattogó éjszaka vár.

Kacsáztatok lépést délnek,
sörhab határ utam jelzi,
jár a rosta, csillag pattog,
égre pördülnek a léptek;
valami kéz volna innen –
lennék ha pattogó díszlet.

Kipattogó kukorica –
mint homlokon a veríték,
jár a rosta, időrosta,
általpörgő kukorica;
sárga, sárga, sárga percek
drót keresztjén kapaszkodnak.

ELROHADT ÁLLKAPCSOM FÖLÖTT

Elrohadt állkapcsom fölött
strázsál a szerelem, strázsál,
adod-e magadat, adod-e,
folyik a lé szüntelen úgyis.

Hát elfogyott a türelem,
göröngyök: fekete esők esnek,
fejemre esnek, nekem esnek,
akár a nyűvek, akár ütlegek, pofonok.

Egy lilium a lábam helyén már,
lábam között vaseke, vasék,
ingyen adom most versem, vesém;
lépkedek, kísérnek bakanóták.

Estére elrohad a zokni is, kedv is,
beöltöztetett tetvek jönnek,
szólok hozzájuk magyarul,
de nyelvem szájamból kigurul,

gyomrom utána kifordul.
Nem húsomat féltem, bőrömet,
nem féltek őszöket: hiába múltból
ne riasszon sebhelykisasszony.

Kapcsolok magamról időt és kardot,
dadogások, daganatok fakadnak szépen –
de előtte még jó lenne élni,
ágyéket, agyat nem cserélni!

LÁMPALÁZAK, HOLTVERSENYEK

Győztél? Győztem. Ahova lépek,
füvek ott meghajolnak. Térképet
rajzolok, ha lépek:
cipőtalp-ország,
sarokvas-Balaton,
sarokszög-Bakony.

Hörcsögök már az aluljáróban;
lilliputi itt minden, mondja Gulliver.

Valóban, bólogatok rá. Valóban.

Lennék zsvány, megemlegetné ezt a beszédet.
Lennék lány: ölem királynője; jajgatna akkor,
megemlegetné ezt a beszédet.
Vagyok, aki vagyok: sérvet kapok,
ha Gulliverre nézek.

HIPPI-ÁLARC

Hetesesők: hátam dobverői!

Kutyák: társtalan stexek

vezetgetői!

Kutyák: ugatás

csizmás kandúrjai –

lesz úri muri, lesz?

Van egy klasszikus mozdulat,

a pénzt betétbe dugni.

Van egy klasszikus mozdulat,

kezemet zsebbe dugni.

Így ni! Most jó.

Azt mondják, feltámadás lesz.

Legyen feltámadás előtt még

nagybőjt, Advent.

Színes lovakra ülni,

az lenne jó.

Kék, piros, narancssárga

lovakon járni,

és semmi mást nem csinálni,

csak az éjszaka leple alatt
megtipratni a falakat,
az lenne jó.

Hátam dobverői: hetesesők,
ingem mosónői, hetesesők.
Hulljatok arcomra is!

ESTE A HEGYEN

Mintha hátamon a zsák,
nehezedik a lépés.
Mint terhét aki leteszi,
zsivány-maszkot a földre le –
heverint mellé álmodón.
Zsandár-maszkot az égre lök,
lepkéz utána tarka toll.
Este van. Hegyen lépdelek,
egyszemélyes zsandárzsivány.
Vállamra vetve kiskabát,
vállamra vetve kiskabát.

Mintha hátamról a zsák,
égről a felhő eloson;
szivárvány szökő szalagja
korom hajadba belefut –
ahogy homályba kicsi út.
Tavasztünődő figurát
döccenő szavad penderít.
Nem a lét lendül, csak a képzelet
játszi létében megremeg, ha lesi
s titkon pingálja az ecset,
titkon pingálja az ecset.

Mintha hátamon a zsák,
nehezedik a lépés.
Példázat érted megvillan – íme,
világod legszebb rétje itt;
nézvén üvegre, tükröződ
szerelemdombi ház helyét.
Bőröd hogy karcinthatja tű,
tudd ezt és magad mégse véd –
kerül tasakból világradír;
nem csak a mézes sütemény,
nem csak a mézes sütemény.

Mintha hátamról a zsák,
égről a felhő eloson –
nem lenne Ikarro-maszkom,
jáárnék hamuszín villamoson.
Magamra mert hagyatkozom –
kerékből kordét szíjazok
s mikor munkámra büszke nagyon,
szárnyalna is a négy kerék –
Ószer alatt csak összetör
és nyakamra kél a négy kerék,
és nyakamra kél a négy kerék.

Mintha hátamon a zsák,
nehezedik a lépés.
Mint terhét aki leteszi,
zsivány-maszkot a földre le –
heverint mellé álmodón.

Zsandár-maszkot az égre lök,
lepkéz utána tarka toll.
Este van. Hegyen lépdelek,
egyszemélyes zshiványzsivány.
Vállamra vetve kiskabát,
vállamra vetve kiskabát.

MESE

Ha oltalmazod, feltámaszt egyszer,
híresztel felhőkön túli felhőbe,
sötétből nyíló ablakot szüntet,
ültet alád villannyal hajtott
lovat, segít konnektorból elkötött
erővel,

 lenne arcod önmagával
körülfárva, jutnál árvaságra,
várnád, hogy végre este lesz,
és ülnek falakra festett kispadon
a betűs nénikék,

 reklámoznak látványon
túli látványt: téged, sírástól
siránkozásig bukdosó bicebócat,
éjszakából hajnalba biccenés
bohócat, mesélsz híreken túli
híreket, épül érted szurokból
barnásfekete ravatal, akár a Cola,
olyan; izgatnak üdítő gyászolással,
ültetnek boszorkányokkal jól bánó
söprűre,

 körözöl testeden túli
körforgásban, ágyadhoz újságos oltárok
részegülnek reggelig, de igaz hírhez
már semmi közöd nincs; anyád,

 ha lenne,

olvashatná a betűbe bolondított
hírt, hőeséshez szoktatott arca előtt

felmutatná, küldene vissza
útnélküli utakra; titkolnád,
titkolnád nagyon,
oltárok előtt felmutatott
bűnödet futással feloldoznád,
utánad integető keze lehetne
utadat kisiklató.

FELLEG-AJTÓ FÖLÖTTEM

Fölsírlak kicsi múltunkból, asszony,
megkerítem a fodrozó szoknyát.
Almafa-ágot, hogy suhogtasson,
bicskázok incseri ostorra.

Aknára lépő kiscsikó bőrét
tömöm keményre, ura az ebnek.
Arcom a fakó. Cirkusz, közönség –
terítsél tapsot csali hivednek.

Hozza a nyerget nagyapám, krákog:
föld alól ereszt selyemszál lángot.
Hej, asszonyok, s ti lányok, pityergők.

Csillaggal apám küld sarkantyút is,
fakad alulról kátyú és út is –
hej, asszonyok, hej lányok, s ti felhők!

KARDLAPOK FÜZETE

csenget a csengő kiskutya hanggal
megjöttem anyám nagy haraggal

mutat az ajtó két lakat-öklöt
zárral veréssel vendéget öklöz

jön már a vérem hát ezt akartad
sírásban fűrészfűzetben kardlap

pedig te tudod mikor nem éltem
ötéves terv lett a születésem

a bölcső ringat de az meg nem volt
alattam csillag földre dőlt mennybolt

alattam két kéz fehérebb gyolcsnál
az is úgy ringat hogy közben rongál

hej mit gondoltok mert anyám zárva
én is csücsülök négyfalú rácsba

azért mert tudom asszonyom nincsen
és ami kell még jobban mint isten

kezemet kapom körmös vasvillát
hajamból rakjon egy csinos boglyát

jönne a jókedv táncolni végre
ahogy táncolna aki ráérne

csenget a csengő nagyot kiáltok
aki nem érti azt hiszi átok

megjöttem anyám terítsd az asztalt
mi van itt látom te se marasztalsz

azt hiszed átok úgy lehet ének
most kicsit csúnya jaj máskor szép lesz

VÁRLÁBON FORGÓ KACSA

Most elmegyek, kalapom teszem a lábfejemre;
cipőm orrán mély, sötétbarna lélegzetet veszek.
Jó utat, elsírja magát a zokni. De minek itt
zokogni. Egy szem rögtön leszaladt, fűszálakon
megakadt, lett belőle tücsök. Ha ciripel, talpából
kiröppen hangjegy: nicsak, nicsak. Holnap lesz az
érveléssel összekötött átverés. Tessék. Törpék
földje ez, tessék. Pedig minden szobában óra,
a falak szíve nyolcat üt, nyikorognak az ágyak.
Kőműves Kelemenné szemöldöke megjelenik a
szemöldökfában, majd eltűnik. Nézünk utána bután.
Igaz se volt. Hagyd a mesét már, az éjszakát
töltötted kocsmában, és magadat szesszel fel-
töltötted. Virrasztottam hát veszekedésre. Miért
ne! Jutottunk ide, lettünk a tejfélék családja.
A kisebbek már aludnak; bögrében, görbe bölcsőben.
Valaki megsavanyodott. Túró. Testvérré acsarog.
Hitünk fájából hullanak az anyacsavarok. Mara-
dunk árván. Ágyunkba akkor szivárvány, zápor
útonállója érkezik. Több kellene. Nyerhetünk.
Töltsd ki a hasam kilencven fekhelyét, 5 nyerő-
szám között. Megjött a késdobáló dél is, ebédidő
mutatványosa. Az asztal most teljes fegyverzetben.
Falj gyorsan. Kapkodj gombócot is, siessünk.
Gombóc a torkomban. Túrógombóc. Hajrá, még többet.
Ellenhajrá. Nyugalom, semmi ok az izgalomra.

Csak áramszünet ebben a házban, zárlat a kéz
és a sárkányos tarisznya között. Érnénk az udvar-
ra végre. Ottani kacsák még sokra vihetik,
várlábon forognak. Mi lesz? Piros kabátunk
legelőjére kihajtva egy ingnyak.

TARTALOM

Apám ellen malom épül	7
-----------------------	---

Fészkükből billentett kislecskék

Ének	11
Harc	12
Kérdőjel-gerincoszlopú férfi	13
A mesék temetése	15
Alatt	16
Nagymama-arcú tanyák	17
A cikizmus balladája	18
Angyal alól kiganézni	19
Anti-Dózsa	20
Idővarázs	21
Fészkükből billentett kislecskék	22
Zászló helyett	23
Apáról fiúra	25

Imátlán ima

Imátlán ima	31
Ismerkedő	33
Kő-ünnep	34
Combcsontról lefutó vonat	35
Ez a fekete eső éjszakája	37
Zuhanásunk szép ívére	39
Hol van az a lépcső, Sándor?	41
Húsvéti leltár	43
Az rossz	44
Játékozásaik	45

Végül	46
Most jött le a falvédőről	47
Láncdal	48
Márciusi ráolvasó	49
Szürke szürkesség	50
Az ifjúság, az angyal és a Nap	51
Digózók	53
Fehéringes folyók	55
<i>Radnóti ólomarca előtt</i>	
Szentendrei ákombákom	59
Hitlátó	60
Nem	61
Elképzeléseinkhez szívet, öklöt	62
Radnóti ólomarca előtt	63
Nem és nem	64
Hívj magadhoz	65
Képek	67
Mint nagytestű lassú madarak	69
Ha	70
Négy fal négy égtája	71
Nyáreste – oldom, kötözöm	72
Résztvevőkhöz rendezőkhöz	74
<i>Kardlapok füzet</i>	
Pohár alakú ének	77
Zöldtükrös életfa	78
Küldő-maszkban a falak	79
Ócskapiac	80
Kell egy cigi, hogy...	83

Hiszekegy	
a csikós motívumok könyvéből	84
Naponta más	86
Akár a tök olyan ember	87
Siratógalamb	89
Élek szilánkok között	91
Címesincs	92
Kipattogó kukorica	93
Elrohadt állkapcsom fölött	95
Lámpalázak, holtversenyek	97
Hippi-álarc	98
Este a hegyen	100
Mese	103
Felleg-ajtó fölöttem	105
Kardlapok füzete	106
Várlábon forgó kacsa	108

Felelős kiadó: Szilvász György
Felelős szerkesztő: Kormos István
Műszaki vezető: Gonda Pál
Képszerkesztő: Marosi Gyöngyi
Műszaki szerkesztő: Gut Ferenc
2000 példány, 7,8 (A/5) ív, MSZ 5601-59
75.0003 – Kossuth Nyomda, Budapest
Felelős vezető: Monori István vezérigazgató
IF 2250 – e – 7577

2016 AUG 3 1

2002 APR 06

2009 SZEP 14

6,50 Ft